

Irena E. Kotowska

Nagroda Dirka J. van de Kaa za osiągnięcia w demografii społecznej dla dr hab. Anny Matysiak

Z przyjemnością informujemy, że podczas Europejskiej Konferencji Demograficznej, która odbyła się w 2018 roku w Brukseli (EPC 2018), prestiżową nagrodę Dirka J. van de Kaa za osiągnięcia w demografii społecznej otrzymała dr hab. Anna Matysiak, członkini Komitetu Redakcyjnego „Studiów Demograficznych”, która na co dzień pracuje w Wiedeńskim Instytucie Demograficznym Austriackiej Akademii Nauk.

Nagroda im. Dirka J. van de Kaa za osiągnięcia w demografii społecznej została ustanowiona przez European Association for Population Studies (EAPS), aby uhonoroować przełomowy wkład Profesora w badania nad przemianami demograficznymi, w tym za jego prace dotyczące drugiego przejścia demograficznego, a także w uznaniu jego wysiłków na rzecz utworzenia EAPS. Dirk J. van de Kaa był współtwórcą tego stowarzyszenia i jego pierwszym prezydentem. Nagrodę ufundował Netherlands Interdisciplinary Demographic Institute (NIDI). Dirk J. van de Kaa był dyrektorem założycielem tego Instytutu. Kierował nim w latach 1970–1987¹. Pierwsza nagroda została przyznana w 2014 roku, a uroczystość jej wręczenia odbywa się podczas konferencji EPC organizowanych co dwa lata.

¹ Awards. European Association for Population Studies. <https://www.eaps.nl/awards>. Dostęp 30.05.2019.

Prof. Jane Falkingham, prezydentka EAPS, i dr hab. Anna Matysiak, EPC 2018, Bruksela²

Dr hab. Anna Matysiak otrzymała nagrodę im. Dirka J. van de Kaa za swoje wybitne osiągnięcia naukowe w demografii społecznej i badaniach współzależności między dynamiką ludności a przemianą społeczną. Jury (w składzie: prof. Brienna Perelli-Harris, zdobywczyni tej nagrody z 2016 roku, prof. Elizabeth Thomson i prof. Helga de Valk) w swym uzasadnieniu podkreśliło zarówno interdyscyplinarne charakter badań Laureatki, prowadzonych na styku demografii społecznej, ekonomii, socjologii rodziny i polityki społecznej, jak i szerokie spektrum jej zainteresowań naukowych, a także znajomość zaawansowanych metod analitycznych i sięganie po nowe metody, niestosowane dotąd w analizach procesów demograficznych. Główny obszar zainteresowań naukowych dr hab. Anny Matysiak dotyczy powiązań między zmianami rodziny a przemianami na rynku pracy i przemianami kulturowymi, instytucjonalnymi i ekonomicznymi uwarunkowaniami procesu

² European Population Conference 2018. Population, Diversity and Inequality. <https://www.epc2018.be/pictures?page=16>. Dostęp 30.05.2019.

tworzenia, rozwoju i rozpadu rodzin. W swoich pracach badawczych zajmuje się zarówno Polską, jak i innymi krajami Europy. Prowadząc analizy porównawcze, współpracuje z wieloma naukowcami z całej Europy, nadzoruje także rozwój naukowy młodych badaczy. Jej badania wyróżniają się tym, że podejmuje problemy naukowe będące w głównym nurcie dyskusji o współczesnych przemianach demograficznych i ich kontekście instytucjonalnym, ekonomicznym i społecznym. Propozycja pomiaru tych trzech aspektów łączenia pracy zawodowej z rodziną, zawarta w artykule opublikowanym w „European Journal of Population” (2016) wspólnie z dr Dorotą Węziak-Białowolską, znalazła uznanie nie tylko w środowisku badaczy procesów ludnościowych. W konkursie Change the World, One Article at a Time, organizowanym przez Springer Nature, artykuł ten został zaliczony do osiągnięć, które mają potencjał, aby „zmienić świat” i „pomóc ludzkości”. W innym ważnym badaniu prowadzonym we współpracy z Letizią Mencarini i Danielem Vignolim (2016) dr hab. Anna Matysiak wykazała, że trudności łączenia pracy zawodowej z zobowiązaniami rodzinnymi zmniejszają dobrostan psychiczny mężczyzn i kobiet. Ponadto są one kluczowym czynnikiem dla niewyjaśnionego dotąd zmniejszenia się dobrostanu rodziców po urodzeniu dziecka. Wyniki te mają szczególne znaczenie dla reformowania polityki społecznej w krajach Europy Środkowo-Wschodniej, charakteryzujących się dużymi trudnościami w łączeniu pracy zawodowej z życiem rodziny oraz niską dzietnością. Dr hab. Anna Matysiak zajmuje się tymi zagadnieniami we współpracy z UNFPA. Wyrazem jej wysokiej pozycji w międzynarodowym środowisku demograficznym jest powierzenie jej od 2017 roku stanowiska zastępcy redaktora w redakcji prestiżowego czasopisma „Demography”.

Laureatka nagrody Dirka J. van de Kaa ukończyła Szkołę Główną Handlową w Warszawie w 2003 roku. Jest absolwentką dwóch kierunków: ekonomii oraz metod ilościowych i systemów informacyjnych. Już na IV roku studiów podjęła współpracę z Instytutem Statystyki i Demografii SGH, gdzie później została zatrudniona jako asystentka. W latach 2003–2005 współpracowała z Instytutem Badań nad Gospodarką Rynkową. W latach 2005–2007 przebywała na stypendium naukowym w Max Planck Institute of Demographic Research w Niemczech, gdzie w latach 2005–2006 odbyła studia w European Doctoral School of Demography. W 2009 roku na SGH uzyskała stopień naukowy doktora z ekonomii, a w 2017 roku – stopień doktora habilitowanego nauk ekonomicznych w dyscyplinie ekonomia. Od 2013 roku dr hab. Anna Matysiak jest zatrudniona w Wiedeńskim Instytucie Demograficznym Austriackiej Akademii Nauk.

Jej obszerny dorobek naukowy obejmuje: 28 artykułów naukowych, w tym 22 opublikowane w czasopiśmie zagranicznych, 3 monografie, z czego jedna została wydana przez wydawnictwo Springer, 12 rozdziałów w książkach w języku polskim

i angielskim, rozdział w encyklopedii *Emerging Trends* i liczne raporty oraz working papers dostępne on-line. Recenzuje teksty w renomowanych czasopismach zagranicznych, takich jak: „Demography”, „European Journal of Population”, „Journal of Marriage and Family”, „Journal of Family Issues”, „European Sociological Review”, „Population Studies”, „Demographic Research”, „Population Research and Policy Review”, „Advances in Life Course Research”. Jej aktywność badawcza i osiągnięcia naukowe zostały uhonorowane prestiżowymi nagrodami ogólnopolskimi: nagrodą Narodowego Centrum Nauki dla młodych uczonych w dziedzinie nauk humanistycznych, społecznych i o sztuce (2013) oraz nagrodą tygodnika „Polityka” dla młodych naukowców „Zostańcie z nami” (2009).

Anna jest mężatką. Jej mężem jest Paweł Książyk, z którym wychowują syna Jasia.